

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.133 /2024/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Varga Eszter, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2024. november 26.
Az ügy tárgya: embercsempészés büntette
Terhelt(ek): III. rendű
VI. rendű

Első fok: Tatabányai Törvényszék, 17.B.203/2018/720., ítélet,
tárgyalás, 2022. március 31.
Másodfok: Győri Ítéltábla, Bf.II.91/2022/50., ítélet,
nyilvános ülés, 2023. január 25.

Az indítvány előterjesztője: a III. rendű terhelt
a VI. rendű terhelt

Az indítvány iránya: a III. rendű terhelt javára
a VI. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az embercsempészés büntette miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a III. rendű és a VI. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványokat elbírálva a Tatabányai Törvényszék 17.B.203/2018/720. számú és a Győri Ítéltábla Bf.II.91/2022/50. számú ítéletét a III. rendű és a VI. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Tatabányai Törvényszék a 2022. március 31. napján kihirdetett 17.B.203/2018/720. számú ítéletével a III. rendű terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan, társtettesként, bünszervezetben elkövetett embercsempészás bűntettében [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont]. Ezért öt 6 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A VI. rendű terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan, társtettesként, bünszervezetben elkövetett embercsempészás bűntettében [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont]. Ezért öt 4 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2023. január 25. napján jogerős Bf.II.91/2022/50. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a III. rendű és a VI. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

II.

[3] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a III. rendű terhelt, és a VI. rendű terhelt egyaránt a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára alapítottan terjesztett elő felülvizsgálati indítványt elsődlegesen az első- és a másodfokú határozat hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása, másodlagosan enyhébb büntetés kiszabása érdekében.

[4] A III. rendű terhelt indítványának tartalma lényegét tekintve megegyezett a VI. rendű terhelt indítványában foglaltakkal.

[5] Mindkét terhelt vitatta, hogy a bűncselekményt bünszervezetben követte el, mivel az irányadó tényállás nem tartalmazza mindazon tényeket, amelyek alapján a bünszervezetben elkövetés megállapítható lenne. A konspiratív elkövetésnek többet kell jelentenie annál, mint hogy az elkövetők igyekeznek a cselekményüket a hatóságok elől elleplezni.

[6] Az irányadó tényállás alapján nem vonható következtetés arra, hogy a bünszervezetben történő elkövetés felismerhető volt a számukra, és a bünszervezethez csatlakozva fejtették ki a magatartásukat.

[7] A III. rendű és a VI. rendű terhelt egyaránt sérelmezte, hogy a bíróság a bünszervezet törvénysértő megállapítása okán eltúlzottan súlyos büntetést szabott ki.

[8] A Legfőbb Ügyészség BF.158/2024/2. és 4. számú nyilatkozatában mind a III. rendű, mind a VI. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát részben alaptalannak, részben törvényben kizártnak tartotta.

[9] Hivatkozott arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ítéletben megállapított tényállás nem támadható, a felülvizsgálati indítványok ezért e részeiben kizártak.

[10] Indokai szerint nem tévedett az eljáró bíróság, amikor a III. rendű és a VI. rendű terheltet mint bünszervezetben elkövetőt vonta felelősségre, jelen ügyben a bünszervezet megállapításának valamennyi feltétele maradéktalanul teljesült, és ezt az ítéleti tényállás megfelelően rögzíti is.

[11] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatokat a III. rendű és a VI. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

III.

[12] A III. rendű és a VI. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa alaptalan.

[13] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[14] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[15] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést. Ez a felülvizsgálati ok akkor valósul meg, ha a terheltnek a jogerős ítéleti tényállásban rögzített magatartása a Btk. Különös Részének nem a bíróság jogerős ítéletében megjelölt, hanem más rendelkezését meríti ki, és ennek következtében a kiszabott büntetés – a helyes minősítés alapulvételével – törvénysértő, eltúlzottan enyhe vagy súlyos.

[16] A törvénysértő minősítés ekként nem önmagában felülvizsgálati ok, hanem abban az esetben, ha a törvénysértő minősítéshez törvénysértő büntetéskiszabás is kapcsolódik.

[17] A Btk. elkövetéskor hatályos 353. § (1) bekezdése szerint embercsempészás büntetett követi el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki államhatárnak más által a jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez segítséget nyújt. A (3) bekezdés d) pontja alapján a büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az embercsempészést üzletszerűen követik el.

[18] Kétségtelen, hogy a III. rendű és a VI. rendű terhelt cselekményének lényege az volt, hogy úti okmányokkal nem rendelkező külföldi személyeknek segítséget nyújtott ahhoz, hogy egy adott kiindulási helyről államhatár jogellenes átlépésével a kívánt célállomásra eljussanak.

[19] A III. rendű és a VI. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványukban a bünszervezetben elkövetés megállapítását kifogásolták. Álláspontjuk szerint az eljárás adatai nem támasztják alá, hogy hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő bünszervezetben követték el a bűncselekményeket.

[20] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság jogerős ítéletében a büntetőjog más szabályának megsértése – b) pont második fordulat – miatt törvénysértő büntetést szabott ki.

[21] A bünszervezetben történő elkövetés az eljárás tárgyát képező bűncselekmény jogi minősítése szempontjából közömbös. Az nem része a jogi minősítésnek, hanem olyan, bármilyen szándékos bűncselekmény elkövetéséhez kapcsolható többes elkövetői forma, amely megvalósulása esetén a Büntető Törvénykönyv Általános Részében foglalt jogkövetkezményeket – egyebek mellett az e szervezeti forma keretében elkövetett bűncselekmény büntetési tételkeretének az emelkedését – vonja maga után.

[22] Így a bünszervezetben elkövetés téves megállapítására való hivatkozás önmagában, függetlenül a kiszabott büntetéstől, nem felülvizsgálati ok.

[23] A bünszervezetben elkövetés téves megállapítására hivatkozás a felülvizsgálati indítványban mint „a büntetőjog más szabályának” megsértése – azaz a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulat – lehet alapja a felülvizsgálatnak, feltéve, ha ez arra is kiterjed, hogy az említett anyagi jogszabálysértés miatt a kiszabott büntetés törvénysértő [Be. 649. § b) pont ba) alpont].

[24] Jelen esetben azonban a III. rendű terhelttel szemben kiszabott 6 év és a VI. rendű terhelttel szemben kiszabott 4 év szabadságvesztés büntetés még a bünszervezetben elkövetés miatti büntetési tétel felső határának emelkedését figyelmen kívül hagyva is törvényes. Az embercsempészség büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] – elkövetéskor hatályos – öt évtől tíz évig terjedő büntetési tétellel fenyegetett.

[25] Következésképpen a III. rendű terhelttel szemben kiszabott 6 év szabadságvesztés, valamint a VI. rendű terhelttel szemben – enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott – 4 év akkor sem lehetne eltúlzottan súlyosnak tekinthető, ha a bünszervezetben elkövetés megállapítása törvénysértő lenne.

[26] A bünszervezetben történő elkövetés megállapításának további jogkövetkezménye a büntetési tétel felső határának emelkedésén kívül az elkövető feltételes szabadságra bocsátásból való kizárása, valamint a fegyház végrehajtási fokozat megállapítása is.

[27] A feltételes szabadság lehetőségéből kizárás (valamint a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatának meghatározása) akkor sem tekinthető törvénysértő büntetéskiszabásnak, ha annak alapja a bünszervezetben elkövetés III. rendű és VI. rendű terhelte által állított téves megállapítása lenne.

[28] A Kúria mindemellett az indítványban foglaltak alapján vizsgálta, hogy a bünszervezetben elkövetés megállapítása az irányadó tényállásban foglalt ténymegállapítások alapján törvényes volt-e.

[29] A bünszervezet jogi szabályozását a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 1997. évi LXXIII. törvény 1997. szeptember 15. napjával iktatta be a büntetőtörvénybe (korábbi Btk. 137. § 7. pont). A rendelkezést a büntető jogszabályok módosításáról szóló 1998. évi LXXXVII. törvény 35. §-a 1999. március 1. napjával módosította és átszámozta (korábbi Btk. 137. § 8. pont). Az ekkor hatályba lépett törvényszöveg szerint bünszervezet: bűncselekmények rendszeres elkövetése révén haszonszerzés végett létrejött olyan bünszövetség, amely feladatmegosztáson, alá-fölérendeltségi rendszeren és személyi kapcsolatokon nyugvó szerepvállaláson alapul. Ezt követően a törvényszöveget a 2002. április 1. napjától hatályos, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításáról szóló 2001. évi CXXI. törvény 19. § (5) bekezdése határozta meg. Aszerint a bünszervezet: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. Ugyanez a szövegezés került át a 2013. július 1. napján hatályba lépett Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjába is.

[30] E két törvényi rendelkezés összevetése alapján kitűnik, hogy a 2002. április 1. napjától hatályos módosítás a bünszervezet fogalmi elemei közül többet elhagyott, ugyanakkor új elemeket is meghatározott. A módosító törvény miniszteri indokolása akkor az alábbiakat tartalmazta: „A szervezett bűnözés elleni hatékony fellépés büntetőjogi eszközeinek kialakítása az elmúlt időszakban különös hangsúlyt kapott mind az Európai Unióban, mind más nemzetközi szervezetekben. 1998. december 21-én az Európai Unió Tanácsa együttes fellépést fogadott el az Európai Unió tagállamaiban a bűnöző szervezetben való részvétel bűncselekménnyé nyilvánításáról.”. Az együttes fellépés 1. Cikke határozza meg a bűnöző szervezet fogalmát: „Ezen együttes fellépés tekintetében a »bűnöző szervezet« kettőnél több személy hosszabb időre szóló szervezett együttműködését jelenti olyan bűncselekmények összehangolt elkövetésére, amelyek büntetési tételének felső határa legalább négyévi szabadságvesztés büntetés, vagy ilyen tartamú biztonsági intézkedés, avagy ennél súlyosabb büntetés, tekintet nélkül arra, hogy ezek a bűncselekmények magukban képezik az elkövetés célját, vagy pedig eszközül szolgálnak arra, hogy vagyoni előnyt szerezzenek és adott esetben közhatóságok működését megengedhetetlen módon befolyásolják.”.

[31] 2000. december 14-én a 2282/2000. (XI. 29.) Korm. határozat alapján a belügyminiszter aláírta az ENSZ keretében létrejött Egyezményt a határon átnyúló szervezett bűnözés ellen. Az Egyezmény 2. Cikke határozza meg a szervezett bűnözői csoport fogalmát.

„Az Egyezmény alkalmazásában

»Bűnöző szervezet«: hosszabb ideig fennálló, három vagy több főből álló strukturált csoport, amely összehangoltan működik egy vagy több, ebben az Egyezményben meghatározott súlyos bűncselekmény vagy törvénysértés céljából, közvetlen vagy közvetett módon pénzügyi vagy más anyagi haszon megszerzésére törekedve;

»Súlyos bűncselekmény«: legalább négyévi szabadságvesztés-büntetéssel vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel vagy súlyosabb büntetéssel büntethető törvénysértést megvalósító magatartás;

»Strukturált csoport«: nem egyetlen bűncselekmény azonnali végrehajtására, és nem alkalmasszerűen létrehozott csoport, amelyben nem szükséges, hogy tagjai pontosan meghatározott szerepeket kapjanak, vagy hogy tagsága állandó legyen, illetőleg fejlett hierarchiával rendelkezzen”.

[32] A törvény az együttes fellépésnek és az említett ENSZ Egyezménynek megfelelő rendelkezést tartalmaz a bünszervezet fogalmára.

[33] A törvénymódosítás tehát tudatosan, az ENSZ Egyezmény kifejezetten ezt rögzítő tartalmára való utalással mellőzte a bünszervezet fogalmi elemei közül – egyebek mellett – az alá-fölérendeltség követelményét, a konspiratív működés pedig sem a korábbi, sem a későbbi szabályozásnak nem volt eleme, és azt a hivatkozott nemzetközi jogi aktusok sem kívánják meg.

[34] Ugyanakkor kétségtelen, hogy a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény 107. §-a újabb elemeket épített a bünszervezet Btk. 459. § (1) bekezdése szerinti fogalmába. Ez a hierarchikus szervezethez és a konspiratív működés. A bünszervezet fogalma tehát változott az elkövetéskor hatályos Btk. szerinti bünszervezet fogalmához képest, ezért a bíróság vizsgálta, hogy az elbíráláskor hatályos Btk. alkalmazása enyhébb elbírálást tesz-e lehetővé.

[35] Jelen ügyben az indítványok nem vitatták az elkövetéskor hatályos Btk. alkalmazásának helyességét, azonban a bünszervezetben történő elkövetés megállapításának sérelmezése során az elbíráláskor hatályos Btk. bünszervezet fogalmára hivatkozott. Mind a

III. rendű, mind a VI. rendű terhelt kifogásolta, hogy nem állapítható meg a hierarchikus szervezettség és a konspiratív működés.

[36] Tekintettel arra, hogy e módosítás 2019. július 10. napján, még a jogerős ítélet meghozatala előtt lépett hatályba, ezért az az ügyben nem közömbös.

[37] A 2019. évi LXVI. törvény 107. §-ával módosított Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja szerint a bünszervezet megállapításának feltételei az alábbiak:

- legalább három személyből álló,
- hosszabb időre,
- hierarchikusan szervezett,
- konspiratíván működő csoport,
- amelynek célja ötévi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[38] E feltételek egyidejű megléte esetén törvényes a bünszervezet megállapítása.

[39] A bünszervezet törvényi feltételei közül a három vagy több személy megléte, és az ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetésére való irányultság részletesebb indokolást nem igényel.

[40] A III. rendű és a VI. rendű terhelt terhére rótt bűncselekmény, az embercsempészés büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont] az elkövetés idején és a jogerős ítélet meghozatalának napján egyaránt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel volt büntetendő.

[41] Továbbá a három vagy több személy megléte (a terheltek számára is tekintettel) szintén egyértelműen megállapítható. Nem feltétele a bünszervezet megállapításának, hogy a terhelt valamennyi elkövetőtársát ismerje; elegendő, ha a tudata kiterjed arra, hogy a bűnös tevékenységet legalább hárman végzik.

[42] A III. rendű terhelt került kapcsolatba az I. rendű terhelttel, mint az embercsempészés szervezőjével, irányítójával. Az I. rendű terhelt által 2015. júliusban létrehozott embercsempészéssel foglalkozó bünszervezet 2016 májusáig folyamatosan működött. Ezen bünszervezet alsóbb szintű irányítójának az I. rendű terhelt beszervezte a III. rendű terhelte. A III. rendű terhelt feladata volt a migráns személyeket szállító gépjárművek sofőrjeinek telefonon keresztül történő irányítása, koordinálása, az úti cél közvetítése, kifizette a sofőröket, ezen túlmenően részben migránsokat szállító sofőrként, részben pedig felvezetőként is feladatot vállalt.

[43] A VI. rendű terhelte a IV. rendű terhelt szervezte be a bünszervezethez sofőrnek. A VI. rendű terhelt feladata volt a migránsok illegális szállítását járművezetőként végezni az I. rendű és a III. rendű terhelt – az 1. számú tanú által telefonon közvetített – utasításai szerint {Tatabányai Törvényszék 17.B.203/2018/720. számú elsőfokú ítélet [32] bekezdés}.

[44] Ebből következően kétség sem fér ahhoz, hogy a III. rendű és a VI. rendű terhelt tudata átfogta azt, hogy tevékenységük során a szervezetben legalább három, illetve annál több személy vesz részt.

[45] A Kúria a hosszabb időre szervezettség kapcsán utal arra, hogy az irányadó tényállás szerint a III. rendű terhelte az I. rendű terhelt 2016 márciusában szervezte be a bünszervezetbe. A tényállásból kitűnően a migráns személyek összegyűjtése, az államhatáron történő átszállítása, illetve ezt követően a továbbszállításuk folyamatos volt.

[46] A tényállás szerint a III. rendű és a VI. rendű terhelt 2016. március 27. és 2016. május 8. napja között folytatták a tevékenységüket, amelynek hatósági intézkedés vetett véget. Ekként nincs ténybeli alap annak feltételezésére, hogy a bünszervezet működése időben limitált, vagy alkalmi jellegű lett volna. Ellenkezőleg, e tényekből az a következtetés vonható

le, hogy a III. rendű és a VI. rendű terhelt és társai szándéka a határozatlan időre, szervezett keretek közötti tartós működésre irányult.

[47] A hierarchikus szervezeti felépítés, mint feltétel az irányadó tényállás alapján szintén megvalósult. Az I. rendű terhelt egy embercsempészésre szakosodott bűnszervezetet hozott létre 2015 júliusában, és azt 2016 májusáig irányította és vezette. Alatta tevékenykedtek a sofőröket szerző, irányító, és a szállítást, felvezetést is végző „középvezetők”. Ilyen volt a II. rendű, a III. rendű és a VIII. rendű terhelt. A bűnszervezet tagjai között volt olyan középvezető, akinek annyi volt a szerepe, hogy sofőröket szerezzen, őket irányítsa, segítse. Ilyen volt a VII. rendű terhelt, de voltak olyan tagok is, akik kizárólag a szállításban vettek részt, mint a VI. rendű és az V. rendű terhelt, valamint a más büntetőeljáráásban már felelősségre vont 1., 1., 3. és 4. számú tanúk. A bűnszervezetnek voltak olyan tagjai is, akik a migránsokat keresték fel, őket fogadták, ellátták őket olyan információval, hogy milyen feltételekkel tudnak tovább utazni. Ők voltak az úgynevezett „juhászok”, akik a táborokban kutatták fel azokat, akik a továbbszállításhoz anyagi feltételekkel rendelkeztek {Tatabányai Törvényszék 17.B.203/2018/720. számú ítélet [232] bekezdés}.

[48] Mindezekből következik, hogy a III. rendű és a VI. rendű terhelt tudattartalma is kiterjedt arra, hogy legalább három főből álló, de ténylegesen nagyobb hálózat része, amelyben mindenkinek megvan az előre leosztott és meghatározott feladata, a szervezet működésében betöltött szerepe.

[49] A hierarchikus szervezettség nem jelenti valamennyi bűnszervezetben résztvevő személy hierarchiában való elhelyezkedését. Amennyiben olyan adat áll rendelkezésre, amely akár egy résztvevő szervezői, koordináló, irányító szerepére vonatkozik a feladatok megosztása során, akkor e körülmény olyan alá-fölérendeltséget jelentő személykapcsolatnak tekinthető, amely megalapozhatja a bűnszervezet megállapítását az új fogalom szerint is.

[50] A csoport konspiratív működése lényegében a korábbi fogalom összehangolt működésének feleltethető meg, amennyiben az a külvilág elől rejtve valósul meg, de nem jelenti a teljes szervezet minden tagjával való együttműködést, hanem az egyes cselekményekhez rendelt személyek összehangolt tevékenységét feltételezi. Jelen ügyben a III. rendű terhelt ismerte a szervezet működésének mechanizmusát, hiszen részt vett a személyek beszervezésében, a lebonyolításban.

[51] Az irányadó tényállás szerint a III. rendű terhelt a migránsokat szállító sofőröket telefonon keresztül irányította, ezen túlmenően egy másik járművel a migránsokat szállító jármű közelében haladva, annak haladását figyellel biztosították, a sofőrnek utasításokat adott. A szállítások során a terheltek többféle módon kommunikáltak egymással, köztük internetes fórumokon, messengeren és viberen, hogy ne lehessen a beszélgetést lekövetni. Az adott cselekmény elkövetéséhez beszerzett, azonban nem a saját nevükre vásárolt gépjárműveket használtak, virágnyelven érintkeztek stb.

[52] Mindez a bűnszervezet megállapításához megkívánt konspiratív működés fogalmának is megfelel.

[53] A 4/2005. számú BJE határozat szerint a bűnszervezetben elkövetés megállapítható azzal szemben is, aki – eseti jelleggel – a bűnszervezet tevékenységéhez kapcsolódóan akár egyetlen cselekményt tettesként vagy részesként valósít meg. A bűnszervezet jogkövetkezményei akkor alkalmazhatók, ha az elkövető tudata a bűnszervezet törvényben meghatározott tárgyi ismérveit átfogja. Jelen ügyben a III. rendű és a VI. rendű terhelt aktívan csatlakozott a bűnszervezethez, annak tevékenységében részt vett.

[54] Következésképpen az irányadó tényállásból az következik, hogy a bűnszervezet valamennyi ismérve – az elbíráláskor hatályos törvény alapján is – megvalósult, és azt mind a III. rendű, mind a VI. rendű terhelt felismerte. Ezért a bűnszervezetben elkövetés

megállapítása törvényes, az elbíráláskor hatályos törvény alkalmazása sem eredményezne enyhébb elbírálást (ellenkezőleg), így arra nincs is törvényes ok.

[55] A bűnszervezet megállapításának az elkövetéskor hatályos Btk.-ban írt valamennyi (a hierarchikus felépítést és a konspiratív működést nélkülöző) feltétele pedig értelemszerűen szintén megvalósult. Fel sem merül, hogy a III. rendű és a VI. rendű terhelt a terhére rótt cselekmény elkövetése során mindezzel ne lett volna tisztában.

[56] Ekként a bíróság a jogerős ítéletben törvényesen állapította meg (és alaposan indokolta), hogy a III. rendű és a VI. rendű terhelt a cselekményét bűnszervezetben követte el, és törvényesen alkalmazta annak jogkövetkezményeit is.

[57] A Kúria megjegyzi, hogy a jogerős ítéletben a III. rendű és a VI. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmény megnevezése helyesen folytatólagosan, társtettesként elkövetett embercsempészség büntette [Btk. 353. § (1) bekezdés, (3) bekezdés d) pont]. Ugyanis a bűnszervezetben elkövetés nem ún. Különös részi minősítő körülmény, hanem a büntetés kiszabására vonatkozó Általános részi rendelkezés. A bűnszervezetben elkövetés a cselekmények minősítését nem érinti, következésképpen az a bűncselekmények megnevezésében nem jelenhet meg.

[58] A Btk. 91. § (1) bekezdése a Btk. Általános Részében rendelkezik a bűnszervezetben elkövetésről, melyhez a Különös részi büntetési tétel felső határának a felemelését kapcsolja. Mivel a bűnszervezetben elkövetés megállapítása a büntetés kiszabása körében jut jelentőséghez, az ítélet rendelkező részében – hasonlóan a visszaesés (valamint a többszörös és a különös visszaesés) megjelenítéséhez – elválaszthatatlanul kapcsolódik a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéshez. Ezért a III. rendű és a VI. rendű terhelt esetében a szabadságvesztés büntetés, mint bűnszervezetben elkövetővel szemben tekintendő kiszabottnak.

[59] A III. rendű és a VI. rendű terhelt sérelmezte a vele szemben kiszabott büntetés mértékét, azt eltúlzottnak tartotta.

[60] Miután azonban a minősítés törvényes, és más anyagi jogsértés sem történt, önmagában a törvényes keretek között kiszabott büntetés mértékét a Kúria nem vizsgálhatta.

[61] Az pedig a bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik, hogy konkrét ügyben, illetve az adott terhelt esetében mit tekint enyhítő vagy súlyosító körülménynek, s azt miként értékeli.

[62] Ennek során a bíróságnak figyelemmel kell lennie a büntetés törvényben rögzített céljára (Btk. 79. §) és a büntetés kiszabásának elveire (Btk. 80. §), valamint a bünteteskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben foglaltakra. Nyilvánvaló, hogy ezek a bünteteskiszabási tevékenység mérlegelendő, mérlegelésre váró szempontjai. Miután pedig az anyagi jogi felülvizsgálat tárgyát sem a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége, sem a bünteteskiszabási tényezők értékelése nem képezheti, így felülvizsgálatban az sem támadható, illetve vizsgálható, hogy az eljáró bíróság miként vette figyelembe a Btk. 79. és 80. §-ának előírásait, valamint az 56. BK véleményben rögzített iránymutatást.

[63] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[64] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. A jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[1] Ezzel szemben a III. rendű és a VI. rendű terhelt a tényállás megalapozottságát vitatta, amikor a tényállásban foglaltakkal ellentétesen érvelt amellett, hogy nem volt tagja a bűnszervezetnek, illetve iratellenességre hivatkozott. Erre azonban a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség, az indítvány e részében törvényben kizárt.

[65] Ekként a Kúria a III. rendű és a VI. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés alapján a III. rendű és a VI. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

IV.

[66] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[67] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételtelen előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételtelen előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2024. november 26.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági ügyintéző